

Samhällsbyggnadskontoret/Gatu- och parkenheten

Handläggare: Kent Forslund
Titel: Drift- och belysningsingenjör
E-post: kent.forslund@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsen

Investeringar 2025 – Utbyte av natriumljuskällor till LED

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen beslutar:

1. Anslå 20 mnkr i investeringsanslag för utbyte av natriumljuskällor till LED på kommunal, statlig och enskild väg där kommunen ansvarar för belysning.
2. Investeringen finansieras inom beslutad investeringsplan i Mål- och budget 2025–2027.
3. Kapitalkostnaderna ökar totalt med 1 400 tkr och aktiveras löpande under perioden 2025–2027 på grund av utbyte av natriumljuskällor till LED och finansiering sker inom befintlig ram.

Sammanfattning

Från och med den 24 februari 2027 kommer inom den Europeiska unionen ett förbud av användningen av kvicksilver i ljuskällor för utomhusbelysning träda i kraft i enlighet med EU-direktivet RoHs (2002/95/EG). Norrtälje kommun kommer med anledning av detta att fasa ut och ersätta samtliga ljuskällor av natrium och metallhalogen till LED inom den offentliga belysningen mellan åren 2025 och 2027. Kapitalkostnaderna ökar totalt med 1 400 tkr och aktiveras löpande under perioden 2025–2027 på grund av utbyte av natriumljuskällor till LED och finansiering sker inom befintlig ram.

Ärendet

Från och med den 24 februari 2027 kommer inom den Europeiska unionen ett förbud av användningen av kvicksilver i ljuskällor för utomhusbelysning träda i kraft i enlighet med EU-direktivet RoHs (2002/95/EG).

Undantaget för utomhusbelysning gäller då alternativ har saknats (RoHS-direktivet) men undantaget är tidsbegränsat och löper ut den 24 februari 2027. Från den 24 februari 2027 är försäljningen av ljuskällor av natrium och metallhalogen förbjudna inom EU och ersättningsljuskällor finns bestående av LED (Light Emitting Diode).

Berörda ljuskällor:

- Högtrycksnatrium (används för väglysning)
- Keramisk metallhalogen (används i utomhusmiljöer där det behövs vitt ljus med god färgåtergivning)

Ovan beskrivna ljuskällor kommer att försvinna från marknaden den 24 februari år 2027. Gatu- och parkenheten har lämnat en uppdragsrapport gällande utbytet "Uppdrag - Ta fram en plan för utbyte av halogenlampor till LED inom den offentliga belysningen" med diarienummer KS 2024–932 som godkänts av kommunstyrelsen den 2 december år 2024 §261. I uppdragsrapporten beskrevs att en plan för utbyte av högtrycksnatriumlampor samt keramiska metallhalogenlampor har tagits fram och att under en treårsperiod, mellan åren

2025–2027, kommer felaktiga och energikrävande armaturer att bytas ut samt att utbytet kommer innebära kostnader för inköp av LED-armaturer. Bilaga 1 visar denna plan. Genomförandet enligt uppdraget är utförande som investering i enlighet med detta tjänsteutlåtande.

Tidplan

Under en treårsperiod, mellan åren 2025–2027, kommer felaktiga och energikrävande armaturer att bytas ut. Investeringen för detta finns i Mål och Budget 2025–2027.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom gatu- och parkenheten. De ekonomiska aspekterna har granskats av ekonomiavdelningen.

Ekonomiska konsekvenser

Investeringsbeslutet innebär att investeringsmedel anslås som möjliggör gatu- och parkenhetens genomförande av detta utbyte inom en treårsplan till en beräknad kostnad om totalt 20 mnkr. Utbytet kommer innebära kostnader för inköp och utbyte av LED-armaturer. Medel finns i investeringsramen för år 2025 om 5 mnkr, år 2026 om 10 mnkr samt år 2027 om 5 mnkr (totalt blir det 20 mnkr under treårsperioden). Utbytet innebär en framtida besparing i form av en halvering av energikostnaden.

Alternativet till om medel ej medges till utbytet innebär att en nedsläckning av berörda belysningsanläggningar måste genomföras.

Investeringsutrymmet ryms inom gatu- och parkenhetens beslutade ram för år 2025–2027. I och med införandet av komponentavskrivningen innebär investeringen att kapitalkostnaderna för hela investeringen ger en total ökning med 1 400 tkr. Investeringen ianspråkats i takt med att utbytet genomförs. Finansieringen av ökade kapitalkostnader sker inom befintlig ram.

Fördelningen av planerade investeringskostnader och årliga kapitalkostnader över komponenter ser ut enligt följande, där den årliga räntan är beräknad på 2 %:

Komponenter	Investeringskostnad (tkr)	Avskrivningstid (år)	Avskrivning (tkr)	Ränta (tkr)
Armatur	20 000	20	1 000	400

Konsekvenser för barn

Belysningen blir bättre med nya LED-armaturer vilket medför att oskyddade trafikanter, exempelvis barn, syns bättre vilket betyder att trafiksäkerheten kommer att öka.

Då jämnheten i belysningsstyrkan förbättras så kommer barn uppleva att mörka partier mellan belysningsstolparna minimeras.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Belysningen innehåller den senaste tekniken vilket medför att jämnheten i belysningsstyrkan blir bättre samt armaturernas livslängd ökar för de utbytta armaturerna.

Belysningen blir bättre och till halva energikostnaden med nya LED-armaturer vilket förbättrar synligheten och kostnaderna utmed enskild och/eller statlig väg.

Anna Keskitalo
Samhällsbyggnadsdirektör
Samhällsbyggnadskontoret

Karin Tarre Olthoff
Gatu- och parkchef
Gatu- och parkenheten

Bilaga

Bilaga 1 - Plan för utbyte av natriumljuskällor till LED

Beslut skickas till

Handläggare/Samhällsbyggnadskontoret,
Samhällsbyggnadsdirektör/Samhällsbyggnadskontoret,
Gatu- och parkchef/Gatu- och parkenheten,
Gatupark (gatupark@norrtalje.se),
Ekonomidirektör/Kommunstyrelsekontoret,
Controller/Kommunstyrelsekontoret,
Koncerncontroller/Kommunstyrelsekontoret